

ספר

ויקרא יעקב

קול

המשכח כשכח וקהלם . לאל הגדול והגבור נורא עלילה . אשר
זיכני אנא זעירא : גברא דלא חזי . קטן ושפל אנשים תולעת
נכזה . ופתח את עיני בקורם : היא הקורה הקמימה . אשר מעין כל
חי בעלמה . שני אלפים ותקקע"ר דרא :

ברוך

אל עליון כי הפליא עמי חסדו . וחלק מחכמתו לי אנא
עברו . להוליא מאי דנפשו קבלה וסבירא : מקלט חירושא .
אשר טמון וספון כאבן הראשה . וכמרשא וגם כמסרה : וגם דירענא
בעלמי שאין כי רעת וקבוכה . עם כל זה בעתתי כחסדו שוכן מעונה .
הוא האל הגבור והנורא : ועשיתי לי ספר זה לשם יקוד קנה"ו ולא
להקיר . או להתפאר . אלא בעבור שמו הנעלם מזה כמה לאנהרא :
וגם להיות בו שמי כהוא עלמא . קמיר כמנוחה לפני שוכן רומה .
עד ביאת ההוא מסבנא ררכיב על חמרא : לאפוקי יתנא מחשובא
לנהרא . ושכ' ה' את שבות **יעקב** :

הכ"ד איש זעירי ובוטח כחסדו האל היא מבני ועזרי

הלעיר **יעקב סוכרי** ס"ט

מע"ת דמשק יע"א

פה **ליוורנו** יע"א

אתן שנת **ששם** עלו שכטים שכטי יה לפ"ג

כדפוס קרש של התכס דט"ל

אליהו בן אמוג וחברו וה"ו

מדפוסים ומוכרי ספרים

ויקרא

פרשת פקודי

יעקב

שתיכטל הקיפה יכטל המקובב ולא עוד אלא שזכר להקדושתו הרחמים והחסדים הרומזים במקום הנבוכה של המזלל כנזכר וזה נרמז כמה שקיים האוי קרא "עבורת" הלויים "כור" "היהמר ר"ק עוליס ע"ח והס גימט' ג' הוי"ת וגימט' מזלל כנז"ל דהס עיקר הרחמים כנז"ל ודו"ק כי דמו נכון הוא :

קול

אשא . ואהתן לאל רס וגשא . שהוא יהיה בעזרי לכהוב מקלט חירושים אשר זיכני לומר כמניולת חסדך הדסה . וכאזיה מאמרים השייכים ליום הנסא . וזה החלי בעזר לורי וגואלי הוא אשר שמים וארץ עשה :

"ויהי" כימי "אחשורוס" הוא "אחשורוס וגו' ר"ת הס עוליס גימ' דו"ר ויש לדעת דלמה בכאן נרמז שמו של אותו דרוק דור מלכא וכבר ראיתי להר' שוהא דינוקא שרגש בזה וקירן יעו"ש כד"ק . ואפשר לבאר כס"ד והוא ע"פי מ"ש הרב חיר"א ז"ל בס' כ"ד טוע'מיה חיי"ס למאי דאוקא כמדרש וז"ל זכרנו ה' ברלון עמך אמר דור רבון העולמים כשאעשה קשועה על ידי מרדכי זכרנו ה"ל הקב"ה חייך לך אני זוכר דכתיב איש יהודי שהיה משכט יהודה ואחר כך ושמו מרדכי ע"כ לשון המדרש . וכך הרב הנזכר דרין ביהוד מאי אית ליה לדור המע"ה כנס זה עד שכקס שזכרהו וקירן בטוב טעם ע"פי מ"ש רבינו אפרים ז"ל ע"פ איש יבא כפריו חלף כסף חובת יבא חסר ו' רמו לעשרת אלפים כבר כסף שנתן המן ואז הקב"ה זכר עשרת אלפים שנתן דהע"ה לבית המקדש עכ"ד רבי' אפרים ז"ל . והרב חיר"א כתב דאפשר כי כרו"הק ידע דזכות הכרבה שלו של כ"המק קנן להליל ישראל כימי המן ולכך רלה מהאל יתברך שזכרהו והקב"ה הכטיחו שכן יעשה איש יהודי שהיה משכט יהודה כנז"ל עכ"ל ודפח"ח יעו"ש כד"ק . וע"פי ר"ק אס בן הרי הוא כמבואר באר היטב בטעם שבכאן בחסילת המנילה נרמז שמו הקדוש כר"ק כנזכר להודיענו כי בזכותו של הלק ק הזה היא היתה לנו כנר'ס המע'לית שניולנו מיר אוקו רשע לר ואויב כי הוקדמה נדבת אותו לרוק לנכח הרשע ובה ילאנו מאפלה לאורה והוא כדור :

ובזה

ג"כ אמרתי לעשה לי מטע'מים לתת טעם נכון לדרקדוק אחד אשר ראיתי להרב מופת הדור מוהר"ח ז"ל בס' הבקיר חנופה חיים הנד"מ וז"ל הנה מלינו בגמ' דמנילה שרבנן קרישי גיולי האמוראי' זיע"א כשרטו לדרוש כמנילה פתחו פיהם כחכמה לפתוח פתח טוב וכמ"ש שס רבי יונתן פתח לה פתחא וכו' וכן חבריו כולם יעו"ש דהס סך הכל יעלו למנין י"ד ויש לדעת דלמה הס י"ד ולא יוקר עי"ש מה שנתן

טעם לזה טוע'מיה חיי"ס ז"ל . אבל לפי"ה אפשר גם אנא עכ"ל לתת טעם עפ"י הללו דזכות דור מלכא היא שעמדה לאבוקינו ולנו לכן מן השמים נזרמנו לפתוח פתח טוב כהאי עניינא י"ד רבנן קרישי גימ' דו"ר לרמז דזכותא דדור היא היתה לנו להד"ר עז"ר וכנז"ל ודו"ק כי הוא נכון וברור בטוב . ועפ"י"ה כי זכות דור הע"ה הוא היות לנו להד"ר עז"ר כנז"ל דקדמה נדבתו שנתן לב"המק . כזה אפשר להבין הרמז של הלולב הזרמו לקמן ובהק' מ"ש הרב חולדות ילחץ בן לוי בפרשת תשא כי כל ענין הלולב הוא רומז על דור יעו"ש כד"ק ודו"ק :

מעט ליקוטיו שזכני האל יתברך וקידשת' השייכים לימי פורים

איתא

כמדרש שוחר טוב וז"ל אמר הקדוש ב"ה לשכטים אחס מכרתם את אחיכם מקור מאכל ומשקה דכתיב וישבו לאכול לחם וישאו את עיניהם וגו' חייכם כן נמכרים כניכם מקור מאכל ומשקה דכתיב והמלך והמן ישבו לשאוף והעיר שושן נבוכה עכ"ל . ויש לדרקדק דלמה המתין להס עד כוא המן לקנות אותם ולא מקורם על ידי אחר וכל המפ' ז"ל ררכו קס'ס כו' . ויוכן בדרך אפשר והוא בהקדים מ"ש הרב יושב אהליו ז"ל בפרשת פקודי וז"ל דע רבל שנאח המן הרשע עם ישראל הוה בעבור הכבודה שלקח יעקב אע"ה מעשו שלא כדון כמרמה דכתיב וימכר ארז בכורו ליעקב וכו' . עו"ג מ"ש הרב הנז' כפ' מקץ וז"ל יש לחקור דמכירת הכבודה לכאורה היא מכירה בטלה דאית בה אונאה וכיטול מקח דכשביל דבר גדול כזה יתן מעט ערשים אחמסה וא"כ ודאי אין לך כיטול מקח גיול מזה והמכירה בטלה וא"כ כרינא איך נחקיימה המכירה הזאת :

וראיתי

לרבי אשכנז ז"ל שחקרו זאת החקירה וקירטו וזה לשונם עיקר מה שנתקיימה זאת המכירה כרינא הוא משום דבעת שמכרה עשו ליעקב מכרה באגב מקרקעי דבאורה שעה מכר לו ג"כ חלקו השייך לו כמערת המכפלה כדמים יקרים כארז"ל ע"פ בקברי אשר כריתו לי בארץ כנען וגומר שקנה הקבורה בכרי של זהב וכו' יעו"ש . ואגב קנה הכבודה וא"כ הוי מקרקעי אגב מטלטלי וק"ל כרינא דמכירת אגב כטילי לה דין אונאה עכ"ל רבני אשכנז ז"ל . עוד נקדים את הירוע דעיקר דין אגב לא נאמר דין זה אלא רוקא כישראל אכל כבני נח לא שייך אללס דין זה ואפי' שמכר באגב עכ"ז דינו דין אונאה כמטלטלים ומכ"ש אס יש כיטול מקח ועיין בארובה כזה בס' משכנות הדועים הנד"מ יעו"ש :

והנה

מעשה בזה באנו למחלוקת קדומה שנתקן כס

וּיְקָרָא לִיקוּשֵׁי מַגִּילַת אֶסְתֵּר יַעֲקֹב סֵה

כֹּה הָרְאִישִׁים זֶל כְּאֶשֶׁר הָאֵרִיךְ כֹּה סָרַב תִּנָּה זֶל כֹּס' פִּרְדִּי זֶל אִם אֲבוֹת הַעוֹלָם יֵשׁ לָהֶם דִּין כְּנִי נָח אִזְלָה יַעוֹ"שׁ כִּדְ"ק דִּהֲנָה אִי נִימָא דִּין כִּי"ן אִיתָ לָהּ אִם כֵּן תַּחֲזוֹר טַעֲנָה הֵמָן לִמְקוֹמָהּ דִּישׁ אֲוִנָּה וּבִיטוּל מִקָּתָ כִּזְאֵת הַמְכִּירָה שֶׁל הַכְּבוֹדָה וְאִף דִּהִיָּא כְּאֵנֶב אֲבָל אִי נִימָא דִּין יִשְׂרָאֵל אִיתָ לָהּ מִכִּירָתוֹ קִיּוּמָהּ . וַיְדוּעַ מ"ג הַמֶּלֶךְ זֶל דְּזֶה הָעֲנִין כַּעֲלָמוֹ הוּא הוּא פְּלוֹנְתָא בֵּין יוֹסֵף וְאֶחָיו דְּהֵם הוּוּ סָבְרִי דִּין כְּנִי נָח אִיתָ לָהּ וְלָכֵן הוּוּ קִירִין לְכַנֵּי הַשְּׁפָחוֹת עֲבָדִים וְאִף רַגְיִירָם יַעֲקֹב וַיּוֹסֵף הוּא ס"ל דִּין יִשְׂרָאֵל אִיתָ לָהּ וְאֶסְתֵּר לְקִירוֹתָם עוֹד כֶּסֶם עֲבָד הוֹאִיל וְגִיירָם יַעֲקֹב וַעֲיִין כֹּזֶה כֶּסֶם כִּנְיָן אִרְיָאֵל יַעוֹ"שׁ כִּדְ"ק :

וּמַעֲתָהּ

עַל פִּי הַהֶקְדָּמוֹת הֵנוּ אִתִּי שְׂפִיר כֹּזֶה מִדְּרַשׁ הֵנוּ שׁוֹ הִיא תוֹכֵן כֹּזֶנָה וַתַּכְרֵךְ אִתָּם מִכְרָתָם אִתָּם אֲחִיכֶם וְנִטְרָתָם שְׂנֵאָה עֲלֵיו וְהָלָה הוּוּ כִדְעָתִיכֶם כִּי לַחֲזֹק סָבְרָה דִּירָבּוֹ דִּין כִּי"ן אִיתָ לָהּ וְאִין הָאֵמֶת עִם יוֹסֵף שְׂסוּבֵר דִּין יִשְׂרָאֵל אִיתָ לָהּ וְלָכֵן חִיכֶם כֵּן בְּנִיכֶם הֵם מִכְרִים דּוּקָא מִחוּךְ מֵאֲבָל וּמִשְׁתָּה וְד"ל שְׂכַעַת הָאֲבִילָה וְהַשְׁחִיָּה שֶׁל אִוְתִּי רִשָּׁע עִם אֲחִישֵׁרוּשׁ וַעֲרַעֵר עֲלֵיכֶם לְפִי סָבְרָתֶם דִּין כֵּן נָח אִיתָ לָהּ וְאִ"כ מַעֲתָה הַמְכִּירָה הִיא כְּטִילָה וְאֶפִּילוֹ שֶׁהִיא כְּאֵנֶב כִּנְיָן דְּזֶה לֹא נִיָּקָן לִיאֵמֵר אֲלֵא דּוּקָא כִּיִּשְׂרָאֵל אֲבָל לֹא כֵּן וְאִוְתִּיכֶם עֲלֵיכֶם מִחוּךְ סָבְרָתֶם כִּי לִנְקוּס נִקְמָתָם וְקִינּוֹ עָשׂוֹ כִּדְיָנָה דִּאִיתָ לָהּ לְפִי סָבְרָה דִּירָבּוֹ מִשְׁא"כ אִלּוֹ שְׂמַעְתֶּם לְיוֹסֵף לֹא הִיָּה לוֹ מָקָם לַעֲרַעֵר ע"כ וְדו"ק כִּי הוּא כְּרוֹר

אִיתָ

כַּמְדָּרַשׁ פִּלְיָאָה וְזֶל אֵמֵר לִיָּה הַקֶּבֶלָה לְהֵמָן אֲלֵמָלָה לֹא מֵת מִשָּׁה יַפֵּה אֵמֵר אֲמֵר אֲבָל עֲכָשׂוֹ שְׂמַת מִשָּׁה וְתָלוּ אִוְתִּי וְאִתָּה כִּנְיָנוֹ עַל הָעֵץ עֲכָלָהּ וְכָל הַמֶּלֶךְ זֶל דִּירָבּוֹ קִשְׁתָּם כִּבְיָאוֹרוֹ דְּמָה הִיָּתָה כֹּזֶנָה יִתֵּב' כִּזְאֵל הַדְּבָרִים . שְׂאֵמֵר שְׂאֵלְמָלָה מִיָּתָה מִשָּׁה יַפֵּה אֵמֵר לֵאמֹר ח"ו אִתָּה שׁוֹנָאֵל יִשְׂרָאֵל וְכִיזָר וְהִיָּה זֶה וְעוֹד יֵשׁ לַרַעַת דְּמָה תָּלוּ זֶה הָעֲנִין שֶׁל מִיָּתָה מִשָּׁה כִּבְיָאוֹרָה הֵמָן הִרְשָׁע וְכָל אֲחֵי לִרְכּוֹ פִּנָּה כֹּזֶה . וַיּוֹכֵן לַפַּעַנְדָּה בְּדֶרֶךְ דָּרָם וְהוּא בַּהֲקָדִים מ"ג הִרֵב הַגִּירָל כַּעַל סָפֵר מֵלֵל לֵאחֲרֵיהֶם כִּכּוֹנָתָה שְׂאֵמֵר הֵמָן יֵשׁוּ עִם אֲחֵי מִפְּחוֹר וּמִפְּחוֹר בֵּין הָעַמִּים כֹּכֵל מִדְּיָנוֹת מִלְּכוּתָם וְדִתִּיהֶם שׁוֹנָתָם וְלִמְלָךְ אִין שׁוֹה לְהִנְחִים . וְזֶה לְשׁוֹנֵי אֶפְשָׁר לְהַבִּין כֹּזֶה דְּכִרִי גִרְגָּן שֶׁל הִרְשָׁע הֵנוּ ע"פ מ"ג הִרֵב מוֹהֲרֵי אֲלֵנָאִיו מִשָּׁם חֲכָמֵי אֲשַׁכְּנוּ זֶל חִירִין נָכִין לְשִׂילָה הֵמָן שְׂשָׂאֵל לִרְכּוֹ וְהִוְשָׁע כֵּן קִרְחָה כְּתוּב כְּהוֹרָתָם אֲחֵרֵי רִכִּים לְהַטּוֹת וְכִיזָר אִין אִתָּם מִשׁוּם עֲמָנוּ יַעוֹ"שׁ כִּמְדָּר מֵהַ שְׁתִּירִין רִיב"ק הֵנוּ אִתָּה חֲכָמֵי אֲשַׁכְּנוּ זֶל חִירָלוֹ וְהוּא עִם הָרִין דִּקִּימָא לֵן כֹּכֵל קָבוֹעַ כַּמְחָלָה עַל מַחְלָה דְּמִי וַיִּשְׂרָאֵל ג"כ קָבַעַם הַקֶּבֶלָה כִּאֲרִין כִּי הִיָּבֵי דִּנְהוּי לָהּ דִּין קָבוֹעַ וְכֹזֶה אֲזִידָא לָהּ לַעֲנֵנָתָה הֵנוּ עכ"ל . וְכֹזֶה תִּכִּין דְּכִרִי הִרְשָׁע הֵנוּ

וּבַהֲקָדִים עוֹר אִתָּה הִירְשָׁע מֵאִי דִּאִיָּקָה כִּמְדָּר עָשָׂה עֲלָמוֹ עֲכוּרָה זִרָה וְלִכֶּם כְּגִדִים דִּישׁ כֶּסֶם לְלָמִיד וְזִוְיָה דְּכָל מֵאִין דִּאֲשַׁתְּכַח כַּמְלָכוֹת אֲחִישֵׁרוּשׁ שִׁשְׁתָּחוּתָם שִׁכְרָעַ וַיִּשְׁתָּחוּם לוֹ וְהִנֵּה עִם כְּנִי יִשְׂרָאֵל לֹא רָצוּ לְשִׁמּוֹעַ לַעֲלָה הַנְּכַעֲרָה הַלְּזוֹ וְלֹא לִיָּתִי לְדִכְרִיו וְלֹא לְגִיירָה שְׁנוֹר הַמֶּלֶךְ אֲחִישֵׁרוּשׁ שִׁשְׁתָּחוּ וַיִּכְרַעוּ לוֹ וְלָכֵן כֹּה זִדוֹן לְלִמָּה קְטִינָהוּיָה עֲלִייוֹ לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ וְלִחְיִיכֶם מִדִּין מוֹרָד כַּמְלָכוֹת דְּחִיִּיכִים מִיָּתָה כִּדְיָנָה וְאִתִּי לְפִי הַקּוֹרָה דְּלִפִּי דְּעָתוֹ הִיוּ יוֹכִיִם יִשְׂרָאֵל לְכַרְוֵעַ וְלַהֲשַׁתְּחוּתָם לוֹ לְפָנֵים דִּינָא שְׁתָּחוּתָה אֲמֵרָה אֲחֵרֵי רִכִּים לְהַטּוֹת וְכִיזָר וְכַסְבָּרָה אִוְתִּי הֵמָן כִּנְיָן . וְאִף דִּהֲאֵמֶת יֵשׁ לְתַרְץ דִּישְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם דִּין קָבוֹעַ וְאִ"כ הֵם כַּמְחָלָה עַל מַחְלָה וּבְטִילָה לְכַנֵּי דִירָבּוֹ דִּין רִיב"ק וְכִמְדָּר שְׂקִירָלוֹ חֲכָמֵי אֲשַׁכְּנוּ זֶל . אִתָּה הִיָּינוּ דּוּקָא כֶּסֶם שְׂרוּם עַל אֲדָמָתָם לָכֵן כַּשְׂחָלוֹ כְּנִילָה פִּקַּע מִנִּיָּהוּ דִּין קָבוֹעַ וְאִתָּה לָהּ לְמִיָּזֵל כְּתָר רִיב"ק . וְאִ"כ זֹאת הִיָּתָה כֹּזֶנָה שֶׁל אִוְתִּי רִשָּׁע דְּכִרִי גִרְגָּן כַּמְחָלָה מִיָּתָה כֹּזֶנָה יֵשׁוּ עִם אֲחֵרֵי דִּהִיָּינוּ שְׂהֵם מִיָּתָה לְכַנֵּי שֶׁל אֲחֵרֵי הַעַמִּים שְׂהֵם רִכִּים וְלֹא יִרְעָזוּ לְמָהּ וְכִי קִימָא דִּאִיתָ לָהּ קָבוֹעַ וְאִ"כ הֵם וְדִרְיָ כַּמְחָלָה עַל מַחְלָה לִז"ל מִפְּחוֹר וּמִפְּחוֹר בֵּין הָעַמִּים כֹּכֵל מִדְּיָנוֹת מִלְּכוּתָם וְכִיזָר וְאִ"כ כַּעַל מִנִּיָּהוּ דִּין קָבוֹעַ וְעִם כֹּכֵל זֶה הֵם דִּתִּיהֶם שׁוֹנָתָם מְכָל עִם לְמָהּ וְהָלָה לְפָנֵים דִּינָא יוֹכֵלוּ לַעֲבֹד עֲכוּרָה זִרָה אֲלֵא וְדִרְיָ דִּאִין זֶה כִּי אִם מִרוּעַ לְכַנֵּם דּוּקָא וְכָל כֹּזֶנָתָם לְמַדּוֹר כַּמְלָכוֹת וְלֹא מִשׁוּם דִּינָא כֹּכֵל לָכֵן וְכָל כֹּזֶנָתָם דּוּקָא כַּשְׂבִּיל מִדְּרָ וּמַעַל וְדִרְיָ לְמִלְךְ אִין שׁוֹה לְהִנְחִים עֲכָלָה כְּקִיזָר . תְּכָלִית דְּכִרִי הִרֵב זֶל דְּכָל כֹּזֶנָתָה הֵמָן הִרְשָׁע הוּא כַּשְׂחָלוֹ דִּיבָא :

וְהִין

עוֹר אֲקָדִים הַקֶּדָּמָה גִּפְלָאָה אֲשֶׁר דִּאִיָּתִי לְתַר מִן קָמָאֵי סָרַב הַקּוֹזִינוֹ זֶל דְּהוֹכִיחַ דְּמִפְטִירָת מִרְעָה כַּמְדָּרַשׁ מוֹכַח דִּלָּא אֲזִלִּין כְּתָר דִּיבָא אֲפִילוֹ כַּשִּׁאֲנָן כְּגִלּוּת וְזֶל אִיתָ כַּמְדָּרַשׁ ע"פ וַיִּאֲמֵר מִשָּׁה כִּי אֲדִנִּי שְׂלַח נָא כִּיד תְּשַׁלֵּת כִּיד אֲלִיָּהוּ הַנְּכִיָּא עֲכָלָה וְהוּא קָמוֹס וְכִיזָר כֹּזֶנָה וְהוּא בַּהֲקָדִים מֵאִי דִּאִיָּקָה כַּמְס' מִזְעִיָּא וְזֶל אֲשַׁתְּחִיָּה רִכָּא כִּד אֲבוֹה לֵאחֲרֵיהֶם הַנְּכִיָּא דִּקָּאֵי כִכּוֹת הַקְּבָרוֹת שֶׁל גִּוִּים אֵמֵר לִיָּה וְלִזְוֹ כֵּהָן מִרְ וְכִיזָר יַעוֹ"שׁ . וְכַכֵּנוּ הַקּוֹסְפוֹת וְזֶל דְּעַ דִּאֲלִיָּהוּ הַנְּכִיָּא הִיָּה סוּבֵר דְּמוֹתָם לוֹ לְהַלּוֹךְ עַל קְבָרֵי גִוִּים מִשׁוּם דְּרִיבֵי אֲרוֹנוֹתָם שֶׁל גִּוִּים הֵם פּוֹתָחַ טַעֲחַ וְכַכֵּנוּ לְזִאֲתָ לְקִרְחָתָ מִלְּכִים מוֹתָר וְכִיזָר יַעוֹ"שׁ . וְהִנֵּה מִשָּׁה שְׂאֵמֵר שְׂלַח נָא כִּיד אֲלִיָּהוּ הַנְּכִיָּא לֹא יַפֵּה דִּיבָר וְהַטַּעַם דִּירְוֵעַ מֵאִי דִּאִיָּקָה כִּמְדָּר ע"פ וּמִלְּרִים מִקְבָּרִים וְכִיזָר דְּמִלְּרִים כֹּזֶה יֵשׁ לָהּ דִּין קְבָרוֹת וְאִ"כ לְפִיזָר אֲסוֹר לְכַנֵּן לִיכְנֵס כְּקוֹבָה וְאִ"כ כִּיזָר מִשָּׁה אֲוִמֵר שְׂלַח נָא כִּיד אֲלִיָּהוּ הַנְּכִיָּא וְהָלָה הוּא כֵּהָן אֲלֵא לְרִיב . לִימֵר דְּמִרְעָה סוּבֵר כְּכִרִי הַקּוֹס' דִּאֲזִלִּין כְּתָר רִיב"ק וְרִיבֵי אֲרוֹנוֹתָם שֶׁל גִּוִּים הֵם פּוֹתָחַ טַעֲחַ וְלָכֵן מוֹתָר לְכַנֵּן לִיָּלָךְ שֵׁם

ויקרא ליקוטי מגילת אסתר יעקב

שם ולא מטמא כלל ולכן אמר להקב"ה שלח נח ביד אליהו הנביא ואפילו שהוא כהן לא איכפת דאזלינן בך רובא עכ"ל יע"ש כד"ק ילא לנו רמרע"ה הוה סוכר דאזלינן בך רובא בפשיטות ונקדים עוד הך קידוע מארז"ל המ"ל הקב"ה למשה אהה אומר שלח נח ביד וכו' איכן עקה תראה ולא כמלחמה ל"א מלכים עכ"ל ילא לנו דנענש מרע"ה כשכול שאמר שלח נח וכו' ור"כ מדרמיונו דנענש כשכול זה מוכח בכיורו רל"א אזלינן בך רובא הפך מקבירת מרע"ה וכזה ביאר בונת המד' דאמ"ל הקב"ה אס' אין אהה גואלס אין אחר גואלס יעוין כד"ק כי באו הקס בארז"כ וכוה הרי היא כמכו'אר בונת מדרש הנו' דזאת היתה בונת האל יתב' באומרו להמן אלמלא לא מת משה וכו' ר"ל והיה נכנס לארץ ומכעל גזרחי שגזרחי עליו כשאמר לי שלח נח וכו' עקה תראה וכו' ה"כ ודאי יפה אהה הויה טוען עליהם טענת אזלינן בך רובא וא"כ ישראל הם חייבים לפו'ס רינ'א שמררו כמלכות ולא רלו לילך אחרי רבים כנו' אבל עכשיו שמת משה ולא נכנס לארץ ולמה נענש כזה משום שאמר שלח נח ביד וכו' ולמה יענש כזה מה איכפת כזה והלא לפו'ס רינ'א הוא אומר דאזלינן בך רובא אלא ודאי משהו דנענש מוכח דסברתו היא כטילה ואדרבה קימא לן רלא אזלינן בך רובא וא"כ לפי זה כי"ר אהה בא עליהם כטענת רובא והלא ממיתה משה היה לך להוכיח רטענה זאת היא כטילה וא"כ מילא הוכחה לכן דע כי דכריך הם דברי נרגן ומסיבות זה וקלו אותן ואף כנו על העץ ע"כ :

פסוק

ומרדכי ידע את כל אשר נעשה ויקרע מרדכי את בגדיו וכו' וילא בתוך העיר וכו' ויבא עד לפני שער המלך וכו' ולכאורה יש לדעת דאלו התיבות א"ת כ"ל אש"ר נעש"ה הם יקו'ר נפיו'ס דהול"ל ומרדכי ידע מה שנעשה ויקרע וכו' ועוד אומרו וילא בתוך העיר ולמה לא נקט בתוך שושן ועוד לפי מאי דארז"ל דכל מקום שנאמר כמנילה המלך סהם הוא רומז על מלכו של עולם וא"כ מה ענין קיסור הני פסוקי עם מה שאמר ויבא עד לפני שער המלך וכו' וכבר המפ' ז"ל ביארו ודרכו קס'תם ככל זה ואנא עני'א אמרתי להבין הענין בדרך רמז והוא כהקדים אף הירוע מ"ש האר"י ז"ל כי תיבת א"ה הוא רמז על כחינת מלכ"וה שמים ותיבת כ"ל רמז על כחינת יקו'ר הקדוש ותיבת אש"ר היא רומזת על כחינת ס"וב דאש"ר תהיה רא"ש שהוא רמז ג"כ על החכמה עכ"ל :

והנה

ידוע רכשישראל עושים רלונו של מקום הם גירמיו'ס שספירות הקדושות הנו' שהם ס"וב ישפיעו השפעת קדושה ליס"ור הקדוש שהוא המקבל והיסוד ירוק ששעו לכלה שקיף מלכ"וה וזה

כרור ליו"ת . מה שאין כן אס' אין ישראל עושים רלונו של מקום אז מלכ"ר דכעו"הר ימנעו שערי השפע מינן וילכו כל ההשפעות לחיטוים . עוד יהיה ענין אחר דאפי' מירת הרחמים התהפך לרין . והנה ידוע כי אלהים שהוא רין כשיסיה כיורין' עולה גימט' ש"ה עם אוקיות הפשוטים שהם חמשה אותיות . עוד ידוע כי שם אלהים יש לו ק"ך לירופים . עוד ידוע כי תיבת עי"ר כינוי לדינים כאשר כתב הרב מ"ן ז"ל עי"ש כד"ק זכן היא עולה בדקדוק גימט' פ"ר שהם סוד הנכורות . עוד אקדים מ"ש רבינו האר"י ז"ל כי תיבת שע"ר הוא רמז לספירת המלכו"ת כי הוא כינוי לשם ארבי' והוא כמילוי יודין' עולה קרע"א וכוה קרנום של שער קרעא עכ"ל :

והנה

עפ"ס כזה הרי הם מכו'ארים באר היטב הני קראי והוא דהואיל דישראל שפיו באוהו העת הרכו כעו"הר לחטוא ער שמסיבת חטאם נגזר עליהם אז אותה הנזירה לכן באו קראי הנו' להוריענו דמסיבת חטאם גרמו לכל הנו' ג"כ דכחינת הספירות הקדושות אשר הם מרוקים שפע וכרכה כעו"הר כולם נהפכו ונעשו כחינת רין וכשירע מרדכי כל זה לכן היכרח אז להקעלס ככחיה והנחה ולכש שק עד שנעשה לו יכולת שיכנס לתוך כחינת הרין ולשכר את קוקפס ויתקרב לבחינת שכינת עוזנו וימשוך מינה הארות לו ולישראל כדי לנטל הנזירה הקשה שנגזרה . וז"ל ומרדכי ידע וכי קימא מה היא זאת הידיעה שירע לזה סיים ואמר ה"ת כ"ל רמז לבחינת י"מ כנו' שהם מושכים ההשפעה מבח כח אש"ר כנו' כולם נפגמו כעו"הר ונהפכו לדינים גמורו' וזה רמז כתיבת נעש"ה שהיא עולה ק"ך וגם ש"ה שהם קוקפא דדינא וכשירע כל זה אז מיר ויקרע מרדכי את בגדיו וילכש שק וכו' ונחעלס כחשוכה וכשעשה כל זה אז זכה תכף ומיתק דיונים וכנסס לאוכחות דידהו כדי להתגבר עליהם למתק אותם משורשם וזה שסיים דהואיל ולכש שק וקרע וכו' . לכן תכף וילא בתוך העיר דיקא שהוא הנכורות וכיון שזכה שנכנס כחוכיותו ושיכר קוקפס אז מיר ויבא עד לפני שע"ר דיקא המלך דיקא שהיא כינוי לשכינת עוזנו דעל ידו שנקעלס כחשוכה נתקרב לארע"א דמלכא עכ"ל :

עוד

אפשר לבאר הני קראי באר"ה בדרך הלזי ולתרגם דקדוקים הנו' . והוא בהקדים מ"ר כמד' על זה הפסוק וז"ל אמר רבי ישמעאל שמונה עשר אלף מכני ישראל הלכו לביה המשתה ונכחו ושמוחו כסעורתו של אותו רשע מיר עמר השטן וכו' וקטרנו על ישראל באותה שעה אמר לים הקב"ה לשטן הכא לי מנילה ואכתוב עליה כלים והלך השטן וסביא לו מנילה וכתב עליה מיר מלאכי השרת לעקו וכו' באותה

וּיקרא לִיקוּטֵי מִגִּילַת אֶסְתֵּר יַעֲקֹב סו

באותה שעה רץ אליהו הנביא ז"ל בכהלה וכו' ואלל מרע"ה ואמר ליה אחא משה רועה נאמן כמה פעמים עמדת על הפרץ כשביל ישראל ובעלת הגזירות מעליהם ועכשיו מה קענה על הלה כזאת וכו' מיד אמ"ל משה כלום יש אדם אשר באחו הדור אמ"ל יש ומרדכי שמו אמ"ל לך והרועו וכינוי וכינוי תקטל הגזירה מיד הלך והרועו למרדכי הדא הוא דכתיב ומרדכי ידע את כל אשר נעשה וכו' עכ"ל והנה דבריו דז"ל ידוע דכולם כרו"ק נאמרו : אמנם היכן רמזו זה דעל ידי אליהו הנביא ידוע ולא בפשטים רקרא ידע לפי שהוא יושב כשער המלך . ועוד יש לדעת דלמה לבש שק ואפר דוקא ומה נחכוון בזה ואף כי הוא נחכוון ללער את עצמו מכל מקום סיבא דאיכא למדרש דרשינן : ובהקדים עוד מ"ש סרב מנות הלוי ז"ל בשם מדרש וז"ל דע דאף ישראל הלכו לסעודתו של אחוה רשע כנו' ואכלו ושקו עם כל זה היו הולכים דוקא כחול אבל כיום השבת לא היו הולכים ושמרו את השבת כל הימים עכ"ל יעו"ש . וס' ער"ג את הידוע מארז"ל כי השומר שבת כהלכתו אפי' עובד ע"ז מוחלון לו . עוד ידוע מארז"ל כי באוהו הזמן עדיין זכות אבות לא חמה כנו"ל כגמרא יעו"ש . ובקדים עוד את הידוע כי טעם שהקב"ה חשק באברהם וינו הקדושים וזכיהם קיף מועילה לנו קמיה היא כשביל שהיו ממעטים את עצמם כנו' בנמ' נחמי גדולה לאברהם למה ואנכי עפר ואפר וכו' עי"ש . דמסיבת זה אמר הקב"ה חושקני ככס וכו' :

ומעתה

עפ"ה אפשר דזה רמזו כסאי קרא וזה אומרו ומרדכי ידע ועל ידי מי ידע לזה אמר ח"ת נוטריקון "אליהו" חשבי ר"ל על ידי אליהו החשבי כ"ל אש"ר נעש"ה נוטריקון כי "למעלה" "אלהינו" ששמיים רלה "נחמס" "עליהם" שטר"ה הכליה וביון שידע זה מיד ויקרע מרדכי את בגדיו וכו' וכל ללמוד עליהם קניגוריא וזה רמז באומרו וילבש ש"ק ואפ"ר ר"ל שנתלבש בזכות הני קרי מילי מעלייתא להליץ טוב כערס ונרמזו באלו השתי חיבות ח' ש"ק נוטריקון "שבת" קדש גס "שומרים" קדושתו ומלכר זה גס זכות אביהם הוא אברהם שאהבה אותו כשביל שרומה עצמו לאפר וזה אומרו ש"ק ואפ"ר בזכות הני קרי נחמבר וילא כחוק פעי"ר כינוי לדינים כנו' שהם פ"ר כעט וילא כחוקם לשכר את חוקם ויכא עד לפני שער המלך דיקא שהוא רומז על מלכו של עולם בארז"ל כל מקום שנאמר המלך קהם רומז על מלך מלכי המלכים ורו"ק כי כדור :

עוד

יתבאר האי קרא כדרך קלרה והוא בהקדים את הידוע מ"ש המפ' כחד מהני טעמי שגזר עליהם באותו הדור כלים והוא דנתגלגל עון שגאת השכטים ששאלו ליוסף אחיהם ומכרו אותו

וליערו את אביהם הזקן כמה שנים ולפי שהם מכרוהו מקור מאלל ומשחה כדכתיב וישבו לאכול לחם וכו' כנו' כפ' וישב כן עכשיו הם נמכרו והיו בלרה וכלוקה מקור מאלל ומשחה כדכתיב והמלך והמן ישבו לשחות וכו' וכבר לעיל הכאמי לשון רז"ל כמר' שו"ט שכן איחא בפירושה שאמר להם הקב"ה לשכטים חסם מכרתם את אחיהם וכו' יעו"ש . גמלא דזס העין הוא שהיה להם גרמא בגזקין ללער הגדול הזה . והנה דאינו להרב הגדול מוקר"ר קיד"א ז"ל כס' פ"ד שהביא לשון זוהר חדש כטעם דלמה ישראל נלטו על השבת קודם כל הקורה כידוע אלא אמר קוב"ה אהם פנמתם כשביעא רמז ליוסף דריקא דהוא אחוה כספירה שביעית כידוע שמו את השבת דהיא שביעא וכו' עכ"ל יעו"ש מה שכאכ בזה הרב הגז"ל כי באו דבריו בארובת יעו"ש . וכבר הקדמנו לעיל דישראל היו באותו זמן שומרים את השבת וא"כ דזה התיקון היה אחוה כירס :

ומעתה

נבא לכאיר קרא הגז' והוא דמרדכי דריקא ידע כרו"ק דעון מכירה ויוסף נהגלגל עליהם אז לכן בא להשיב חמת ה' ברמיה כמעט שעה אז באוהו העת ורמז הכתוב באומרו ומרדכי ידע . ועל מי ידע לו"א ח"ת דיקא כינוי לשכינה שהיא מכונית בשם ח"ת כידוע ורמז כי ככת השכינה שהיא מאירה בו ידע כ"ל אש"ר נעש"ה נוטריקון כי "למעלה" "אלהינו" ששמיים רלה "נחמור" "עליהם" שגאת "השכטים ויקר"ע אוקיות ראשונה הם "ומכירת" יוסף ולכן מיד קם ככת וקרע בגדיו וילבש ש"ק ר"ל נאלבש בקוקב ככת "שבת" קדש וכל לשכר כח קוקשא דדינא שנתעורר באותו העת וזה אומרו וילא כחוק העי"ר דיקא כינוי למידת הדין כנו' וכל לרמזו האמת דהם עשו זה העון הגדול אבל כבר הוא מקוקב ככת שמירתם את השבת כנו' וככת זה התיקון בא לפני שער המלך דא מלכו של עולם כנו"ל וכיון שזכה זה מיד האל ית' ריחם על עמו ונתהפכה אז מידת הדין לרחמים ותורה מחשבת המן כראשו ותלו אותו ואף כנוי על העץ כי הגין זכות השבת עלינו . ודוק כי הוא כדור :

והנה

ע"פ האמור משם המדרש דישראל היו שומרים שבת קדש בזה אמרתי לקח טעם כיון כטעם לש"ר למאמר דז"ל כגמרא וכמד' ע"פ והמאן המלכה וסאי לבא וכו' והקשו דלמה מיהנה וקירלי דהיא בתחילה נחלית לבא ערומה כמו שגלת ואמר לה לבא כידוע אלא שבת מלאך ועשה לה ז"כ וכשראה כן מיד מיהנה כדבריו ולא רצתה לבא עכ"ל . ויש לנו לדעת דלמה עשה לה ז"כ ולא נענשה כעונם אחר וכבר דאינו להרב מוקר"ר קיד"א כסא קו"א שנתן טעם לזה יעו"ש . ואנא ענינא אמרתי אבא

ויקרא ליקוטי מגירת אסתר יעקב

הבא החורו אר"י להק טעם אחר בס"ד עפ"י הוכהקדים
 עוד את הירוע מ"ש במדרש על פסוק כיום השביעי
 כטוב לב המלך וכו' רמזה זה הענין נקרא נקרא
 דוקא כיום השביעי ולא כיום אחר וקירטו וז"ל
 להודיענו דכל מרוקיו יתב' הס מדה כנגד מדה לפי
 שזאת הרשעה כך היקה עושה ככל יום שבת קדש
 שהוא יום שביעי היקה שילחה ומכילה כנוף ישראל
 ומפשיטה ארון עירומות והיקה משעבדת בהם בעל
 כרחם ומלעצתם לכן נלגל הקב"ה עליה ונגזרה עליה
 זאת הגזירה שבה עירומה כיום השביעי וכשלא רמזה
 נהרנה עכ"ל יעו"ש . נמלא רהיף היקה גורמת להם
 לער כיום השביעי לחללו ח"ו והנה ירוע מ"ש רכיני
 האר"י ז"ל כי השבת הוא רמזו כספירת המלכות
 הרומזת בשם יהו"ה של כ"ז בזה יו"ד הא ו"ו ה"ה
 יעוין כס' הכותום . ונמלא כי המחלל שבת קדש ח"ו
 הוא פונס בשם של כ"ז דוקא וא"כ זאת הרשעה רהיף
 גורמת להו לערף רגופא כיום השבת גורמת להם
 לפגום ח"ו כיום ז' הרמזו בשם כ"ן לכן מרה כנגד
 מדה מתש נענשה שבה המלאך ועשה לה דוקא זנ"ב
 שהוא אוקיון ז' כ"ן ולא דבר אחר . זהו מה שנראה
 לפי קולר דעקי ודו"ק כי הוא ברור ונחמד להכין
 בס"ד ונכון :

ויאמר המלך להמן הכסף נכון לך וסעם
 "לעשות" בו כטוב וכו' רהיף למופ"ה
 הרכ הגדול מוהר"ק זלה"ה שהכיר בספרו הנחמד
 הנדפס מחדש שמו תנופה חיים כי ככאן נרמז מוט'
 אוקיון לול"כ עכ"ל יעו"ש מ"ש איהו כרמז זה וגם
 חין בדבריו שהרכ מוהר"א הכהן ז"ל הכיר רמז כס'
 עיני העדה כחיבת יד עכ"ל יעו"ש . וס' אנה עני'א
 תמרוקו כס"ר לכאר ביאור נכון לרמז סנ"ל דמה ענין
 הלול"כ ככאן והוא בהקדים את הירוע מארז"ל
 דמקרא זה מלכו של עולם אמרו הכס"ק גימט' הע"ץ
 נכון לך עכ"ל יעוין כד"ק . עוד נקרים מ"ד כמדרש
 וגם הוכא כהרנים של פסוק הפיל פור הוא הגורל
 מיום ליום ומחרש וכו' הוא חדש אדר וז"ל החיל
 להפיל גורלות בימים ולא עלה כידו משום כי יום
 ראשון נברא בו וכו' עד יום השביעי וכו' ואחר כך
 הפיל כמולוק הכה"סים כח"ס ניון ולא עלה כידו וכו'
 עד שהגיע לחדש אדר רמזו רנים ומיר שמת אחר
 ודאי דהם תפוסים כידו כהרין נוכח הנחפס כמלודה
 וכו' עכ"ל יעו"ש הענין בארובה . נמלא מהדברים
 הללו דהמן הרע הוא היה כמחשבתו הישראל הס
 יושבים ומתנהגים כפי המזל ולא היה יודע הישראל
 הס למעלה מן המזל והנהגתם היא מתחת ידו ויב'
 שהוא מושל ושלט על הכל ראלו היה יודע זה לא היה
 מגדיל מעיקר'א וגם לא היה שמת כלל לא באדר ולא
 כמזלו דשמחה זו מה היא מועילה לו כי הם הנהגתם

למעלה מן המזל וזה ברור :

והנה ירוע רהיף לן רהיף חוקבת דאין תמיד
 למעלה מן המזל ואין שולט עלינו שום
 מזל כלל הוא מן ארבעה מינים שאין לוקחים בחשב
 וה' מינייהו הוא הלול"כ כאשר כתב בזה הרכ בני
 ישכר וז"ל הנה כתבו הקדמונים כקבלה שעל ארון
 הארבעה מינים אין שולט עליהם שום שר ומזל בדרך
 שאר המינים רק הם ג' לים כהשגחתו יסכרך והיא
 הוראה נפלאה לישראל שאינם נפונים חסות השמים
 וכו' ולכן קמלא שאלו הארבעה מינים נרמזים כקא'
 הקורס כראשית כשכיל ישראל שנקראו ראשית הנה
 שם נמסר כי"ת רכ"י בנימט' אחרו"ג ערכ"ה לול"כ
 הד"ס הנין אלו הדברים עכ"ל יעו"ש כד"ק . נמלא
 דמן הלולכ שהוא חר מן הארבעה מינים איך הנרחה
 ברורה רהיף אכן נפונים חסות המזל וא"כ בזה נכתב
 מחשבתו של המן הרשע שהיה לו שמחה כשנפלה
 הגורל בחדש אדר שמזלו רנים כנו' ולפי דואק השמחה
 לא שייכ' אלא למי שהוא נכון חסות המזל ומזלו מירה
 לרע ח"ו אבל אכן למעלה מן המזל כנו' ההוכחה מן
 הלולכ וא"כ בזה מוכנים דבריו יסכרך שא"ל הכס"ק
 שהוא גימ' הע"ץ לו נכון ולא יוכל לשלוט עליהם ורמז
 לו ענין הלולכ קכף להורוק לו שאין שולט עליהם
 המזל כנו' ודו"ק כי ברורים הדברים :

א יתבאר בס"ד מה שאמר לו האל יסכרך ככאן
 ענין הלולכ והוא בהקדים מ"ש המפרשים ז"ל
 כחירון חקירה שחקרו דלמה אשכחן דלפעמים כשהל
 יסכרך נוער על איזה אומה הוא עוקרה מן העולם
 אבל ישראל כמה פעמים אשכחן שנתכעס עליהם ולא
 נעקרו ח"ו אלא חיים וקיימים תמיד וקירטו על דרך
 משל דאדון שבעס על עבדו יליייר כרעת שיהרנהו
 ויעקור שרשו אבל כן שסרח לפני אכיו ונאכעס עליו
 לא יליייר כרעת שיהרנהו ויעקור שרשו ח"ו וירוע
 דאין לגבי האל יסכרך קריוס כנים ואם כן לא יליייר
 כסום אופן שאפי' נאכעס עמנו שיכלה אוננו ח"ו
 עכ"ל המט' ז"ל . והנה כבר ירוע דמכמה עניינים
 איבא לנו אומדנא דמוכח מינה דאין קריוס כנים
 והאריך כפרטוקס הר"ה מוהר"ק הנו' כס"הכ נפש
 חיים יעו"ש וחד מיייהו הוא מן הלול"כ איך הוכחה
 ברורה דאין נאשבים ככן לפניו יסכרך יעו"ש כד"ק .
 ואם כן המן הרשע שעלה כמחשבה לקנות אוקנו
 להשמיר וכו' ודאי דמחשבתו קשוב כראשו לפי דלא
 יסכן שיליייר כרעת שכולנו ח"ו נהרנ כאשר חשב לפי
 דאין כנים להאל יסכרך ולא יליייר כרעת שאב
 אף שנתכעס על כנו שייעקור אף שרשו לגמרי כנ"ל
 ואם כן זה ממש מה שרמז הכוכב ויאמר המלך רא
 מלכו של עולם להמן הכס"ק גימט' הע"ץ ודאי יהיה
 נכון לו ורמז לו ענין הלולכ לפי דמיניה ידע דהם
 קריוס

וּיקרא לִיקוּשֵׁי מַגִּידַת אֶסְתֵּר יַעֲקֹב סו

קרויים כנים וא"כ לא יזויר דיוכל לשלוע בהם להשמירה ח"ו כאשר חשב אלא ודאי מחשבתו הרעה תשוב כראשו וישראל שם בניו של מלך חי וקיים הם ושאריו חיים וקיימים לעד ולעולמי עולמים ודו"ק כי הדברים ברורים :

י"ג עם אחד מפוזר ונו' ר"ל דרשו דמקאמר ישנו ולא יש עם וכו' לרמוז רישן זה העם אחד כי בתחילה היו בארצות ואהבה וכו' ועבשוהו הם בפירוד הלככות עב"ל ויש לדעת דמאי נ"מ מזה להאי רשיעא אם הם באהבה הו' לא ועיין כס' בריה יעקב בדרוש פורים שכתב רע כי אם ישראל הם יהיו באהבה מתבטלת טענתא דרובא יעו"ש ועיין מ"ש באחורי הדף יעו"ש כי זאת היתה כונתו של ההוא רשיעא המן הרע הזה וזה אפשר שיחבאר כונת אסתר הדרגת שאמרה לך כנוס ונו' ר"ל שהיו כולם בקיבוץ אחד ואהבה ואחוס וכוה ודאי תקבטל טענתו ודו"ק :

א"ת כילקוט ו"ל ליהודים היתה אורה ושמחה ונו' אמר רב אורה זו תורה וכו"ל כי כר מלוא ותורה אור שמחה זה יום טוב וכו"ל ושמחה כחנך ששון זו מילה וכו"ל שם אנכי על אמרתי ויקר אלו תפילין וכו"ל וראו כל עמי הארץ כי שם יה"ו נקרא עליך ונו' ותנא ר' אליעזר הגדול אומר אלו תפילין שבראש עב"ל והמאמר הזה הוא תמוה לעין כל ולריק להביץ קשר ושייכות הני דרשות אהדדי ומה טעם נכנס עמהם ההוא רשיעא לכתלם מהם ודוקא אלו ולא שאר מלות התורה וכבר עינא דשפ"ר חזיא לשני נבואים מתנבאים בדברים אחרים וכסגנון אחר ה"ה הרב הגדול בעל יו"א ז"ל בדרוש פורים ואשר על ידו השג"י הר' הגדול מן מלכא בעל דברי מרדכי גאלנטי ז"ל בסופו כרך רכ"ח ע"א יעו"ש כד"ק וה"ן אנה עמ"א אבא אחרי המלכים ה"ל לבאר כונת הענין והוא ע"פי מ"ש לעיל משם הרב הגדול מ"ל"א דכל טענתא דההוא רשיעא היתה להעבירם ע"ז מכח דכ"א הוא כעננה דאחרי רבים וכו' עי"ש כד"ק וכוה אפשר כי לסובה זו הן קרם הוכרת דוקא ההוא רשיעא לכתל מהם אלו הדברים לפי שמענינים הנה"ל מכל אחת מהם הויה סתירה לטענתו הנה"ל רנוזיל בחר רובא וכמו שיכתב ולכן ביקש מקורם לכתלם מנייהו ואז יוכל לכ"א עליהם כטענת רנוזיל בחר רובא הנה"ל ואבא לבאר אחת לאחת והוא ראשונה היא התורה ידוע דישאל על ידי קבלת התורה מהק"ה נעשה להם דין אשה והוא יתברך בעל דירהו באשר הובא זה כס' המפרשים ז"ל וידוע מ"ש הרב הגדול מוהר"ר חיד"א ז"ל כס' רבש לפי כחד מהני תירושים שקיבץ הרב לביטולא דטענתא רנוזיל בחר רובא כתב דלגבי אשה עם כעלה אזדא להאי טענתא יעו"ש

כד"ק וא"כ לפ"ז הן נסתדרם ונקבטלה טענתא דההוא רשיעא מכח זכויה דאורייתא שזכינו בקבלתה עור ג"כ ידוע דע"י הימים טובים הויה הוכחה מעלייתא בידן דלא ניוזיל בחר רובא לפי דעיקר עשייתם דהם ינידו על הניסים והנפלאות שהאל יתב' עשה עם עמו לאן מרעיתו כידוע וכבר כתב מוהרי"מ ז"ל והואיל דיש לנו חזקה מכח אבותינו דהפליא לעשות עמהם נסים ונפלאות והויה לה חזקה הבאה מכח הסברה עדיפת מרובא יעו"ש כד"ק וא"כ לפ"ז גם מענין היום טוב מתבטלת טענתא דההוא רשיעא הנה"ל עור ג"כ כתב הרב הנה"ל דגם מענין המילה הוכחה מעלייתא אית בידן דלא ניוזיל בחר רובא והוא לפי כי על ידי המילה אכן ניכרים ומוכדלים מכין האומות וקו"ל כדכונא דלא שייך כיטול כרוכ אלא כדבר שנתערב עם אחרים ואינו ניכר האיסור אבל אם ניכר האיסור לא שייך כיטול כדכונא והכי נמי אכן כדידן ניכרים ומלויינים על ידי המילה ואין כטלים כרוכ עכ"ר ז"ל וא"כ לפ"ז אם מענין המילה מתבטלת טענתא דההוא רשיעא הנה"ל עור ג"כ ידוע מ"ש המפרשים ז"ל דמענין התפילין שאין לובשים הויה לן הוכחה מעלייתא דאין אית לן דין כן עם האל יתברך והוא אבינו עיין כד"ק כי הקדמה זו היא סוג' רת ככל ספריהם ואשכחן להרב הנה"ל דכתב בחד מהני תירושי של ביטול טענת רובא ו"ל דלגבי כן עם אביו לא שייכא טענתא דרובא ונדרש קרינן לה עכ"ר ז"ל יעו"ש כד"ק ואם כן לפי זה גם מענין התפילין הן נסתדרם טענתא של ההוא רשיעא דרולא לכוף את ישראל לעבוד ע"ז כטענתא דרובא כנ"ל :

ומעשה אחרי כל האמור הרי היא כמבואר מאמרין הנה"ל והיא דמאחר שכל טענתא דההוא רשיעא המן הרע הזה הוא להעבירים ע"ז ובא לפי דעתו הנפסדת דדינא קא משפצי מטעם דמקרא מלא כתוב אחרי רבים ונו' אבל אף הוא ראה דמהני דברים ארכבה המה הן נסתדרם ומתבטלה עלתו הנבצרה הזאת לכן ביקש לכתל מהם בתחילה אלו המעלות טובות דאית בדיניהו דמהם הויה ליה תבירא כנ"ל אך הן כהיום דלכסוף נקבטלה כל מחשבתו הרעה ונאכזר זכרו מן העולם וישראל הם אהרבה נחזקו לכן קמו ונתעוררו להחזיק כמעוה כל הני טענות הסותרות לטענה הרעה דידים ולז"ה ליהודים היתה אורה זו תורה וכו' ועל זכויותם זכיה דאורייתא כי כועליך עושך יס"ה ונו' והוא הכעל ואין האשה ואם כן אזדא לה לעצירתא הלזו ולחזק את זה כמסמרות נטועים קיימו וקבלו עליהם ג"כ שמחה זה יום טוב וששון זו מילה ויקר אלו תפילין דמכילם אית הוכחה מעלייתא בדיניהו מבאן ולהבא לכל הקמים עליהם כזאת הטענה להשיכם תשובה מעליו לביטול טענתיהו הרעה ולסקמק אמונתם שאין מאמינים שהוא יתברך אחר ואין לעבוד לזולתו בשום טענתא וכל הקמים עלינו לרעה המה יאבדו כיר"א ודו"ק כי הוא ברור :